

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/37/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7821200767
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7821200767.1

Uznesenie

Okresný súd Rožňava vo veci starostlivosti súdu o maloletú W. I., nar. XX. XX. XXXX, zastúpenej kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Šafáriková 112, 048 01 Rožňava, dieťaťa rodičov: matky D. I., rod. Y. H., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom XXX XX M. ,Š. XX, a otca I. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K. C., G. XXX, právne zastúpeného JUDr. Ladislavom Csákóm, advokátom, AK so sídlom 048 01 Rožňava, Hviezdoslavova 4, v konaní na návrh navrhovateľa - otca maloletého dieťaťa o vydanie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava n a r i a ě u j e neodkladného opatrenie, v zmysle ktorého: maloletú W. I., nar. XX. XX. XXXX, d o ě a s n e z v e r u j e do osobnej starostlivosti otca I. I., nar. XX. XX. XXXX, trvale bytom K. C., G. XXX, do právoplatného skončenia veci o zmenu osobnej starostlivosti o maloletú W. I., vedenej pod totožnou sp. zn. 8P/37/2021 na Okresnom súde Rožňava.

II. Matku - D. I., rod. Y. H., nar. XX. XX. XXXX, súd z a v ä z u j e prispievať na výživu maloletej W.E. I., nar. XX. XX. XXXX, sumou vo výške 30 % zo životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa k rukám otca maloletej, vždy do 15-teho dňa kalendárneho mesiaca vopred, s účinnosťou od nariadenia neodkladného opatrenia, až do právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej, vedenej pod totožnou sp. zn. 8P/37/2021.

III. Žiaden z účastníkov n e m ä právo na náhradu trov tohto konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 25. 03. 2021 bol na tunajší súd doručený návrh navrhovateľa - otca maloletého dieťaťa na vydanie neodkladného opatrenia vo veci osobnej starostlivosti o maloletú W., ktorým otec maloletej žiadal, aby súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloletú W. do jeho osobnej starostlivosti do právoplatného skončenia vo veci o zmene osobnej starostlivosti o maloletú W., vedenú na tunajšom súde pod totožnou sp. zn. 8P/37/2021 z dôvodu, že od doby súdneho rozhodnutia, ktorým maloletá W. bola zverená do osobnej starostlivosti matky, došlo k závažným zmenám pomerov predovšetkým na strane matky, ako aj na strane maloletej. Zároveň sa domáhal uloženia zákonnej povinnosti matky maloletej, prispievať na výživu maloletej minimálnou sumou vo výške 30 % zo životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa.

2. Návrh zdôvodnil tým, že matka maloletej začala žiť v partnerskom vzťahu s iným mužom, žiaľ tento vzťah s iným partnerom nevytvára vhodné prostredie na výchovu ich dcéry. V domácnosti matky sú hádky na dennom poriadku, a to aj pred ich dcérou, ktorá je svedkom týchto hádok a veľmi ťažko ich prežíva. Ako otcovi dieťaťa mu veľmi záleží na tom, aby ich dcéra vyrastala v zdravom rodinnom prostredí a z uvedeného dôvodu aktuálne starostlivosť o dcéru od 18. 03. 2021 zabezpečuje on. Dcéra mu dňa 17. 03. 2021 okolo 21.30 hod. s plačom volala z mobilného telefónu svojej matky, že je u nich krik, zvada, že nemá kľud, nemôže spať, viac tam už nevydrží a chce ísť ku nemu. V tom čase bol práve v zamestnaní na poobedňajšej smene, čiže vtedy problém hneď nevedel vyriešiť, avšak na druhý deň ráno sa dostavil po dcéru, ktorú mu matka odovzdala. Uviedol, že má vytvorené všetky potrebné podmienky

k tomu, aby sa o dcéru mohol náležite a všestranne postarať. Naopak matka maloletej nemá vytvorené vhodné podmienky pre zdravý vývin a výchovu dieťaťa, keďže jej partnerské spolužitie rozhodne nie je harmonické, naopak, je možné ho charakterizovať prinajmenšom ako konfliktné. Navyiac sa mu matka maloletej zverila s tým, že jej terajší partner vyčíta, že nebude chovať jej maloletú Leu.

3. Otec maloletej sa takto domáha vydania neodkladného opatrenia, pretože má za to, že v danom prípade sú splnené podmienky nariadenia neodkladného opatrenia a je to nevyhnutné, aby sa rýchlo a dočasne upravili pomery v súvislosti s maloletou a bude v najlepšom záujme maloletej zveriť ju neodkladným opatrením do jeho dočasnej osobnej starostlivosti, do právoplatného skončenia veci, o zmene v osobnej starostlivosti o maloletú.

4. Podľa ustanovenia § 1 Zákona č. 161/2015 Z. z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

5. Podľa ustanovenia § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

6. Podľa ustanovenia § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

7. Podľa ustanovenia § 367 ods. 2 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

8. Podľa ustanovenia § 367 ods. 3 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

9. Podľa ustanovenia § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

10. Podľa ustanovenia § 324 ods. 2 CSP, na konanie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je príslušný okresný súd.

11. Podľa ustanovenia § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

12. Podľa ustanovenia § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Obsah neodkladného opatrenia je definovaný v ustanovení § 325 ods. 2 CSP, tento však nie je taxatívne daný.

14. Podľa ustanovenia § 325 ods. 2 písm. d/ CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

15. Podľa ustanovenia § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

16. Podľa prvej vety ustanovenia § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez vylúču a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

17. Podľa ustanovenia § 331 ods. 1 CSP, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia doručí súd ostatným stranám až spolu s uznesením, ktorým bolo neodkladné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na jeho nariadenie odmietnutý alebo zamietnutý, uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí ani prípadné

odvolanie navrhovateľa súd ostatným stranám nedoručuje; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo neodkladné opatrenie nariadené.

18. Podľa článku 3 Dohovoru o právach dieťaťa, záujem dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri akýchkoľvek postupoch, týkajúcich sa detí, či už vykonávaných súkromnými zariadeniami sociálnej starostlivosti, súdmi, správnymi, alebo zákonodarnými orgánmi.

19. Podľa článku 5 Zákona č. 36/2005 v znení neskorších predpisov (ďalej len „Zákon o rodine“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä a/ úroveň starostlivosti o dieťa, b/ bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, c/ ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, d/ okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa, alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, e/ ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, f/ podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, g/ názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, h/ podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvoma rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, i/ využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

20. Súd pri rozhodovaní o úprave rodičovských práv a povinností pred začatím konania, alebo po jeho začatí v prvom rade prihliada na záujem maloletého dieťaťa. Podľa Civilného mimosporového poriadku, ako prostriedok na ochranu záujmu maloletých slúži práve inštitút neodkladného opatrenia. Základnou podmienkou na nariadenie neodkladného opatrenia, v zmysle Civilného sporového poriadku je, aby účastník osvedčil uplatňovaný nárok a preukázal potrebu neodkladnej úpravy pomerov účastníkov konania, ktorá nemusí vyplývať len z naliehavosti situácie, ale v prípade konania starostlivosti súdu o maloletých, aj z existencie záujmu maloletého dieťaťa. Naliehavosť potreby úpravy pomerov neodkladným opatrením v týchto konaniach ustupuje záujmu maloletého dieťaťa. A teda, ak je nariadenie neodkladného opatrenia v záujme maloletého dieťaťa, nemusí byť nevyhnutne súčasne splnená aj podmienka naliehavosti potreby úpravy pomerov. Uvedené mal na mysli aj zákonodarca v novom CMP, nakoľko pri nariaďovaní neodkladného opatrenia v týchto konaniach nie je potrebné odôvodňovať nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy, postačuje odôvodnenie záujmu maloletého dieťaťa. Zároveň súd pred samotným nariadením neodkladného opatrenia nezisťuje všetky skutočnosti, potrebné pre rozhodnutie, nakoľko sa jedná o predbežnú úpravu práv a povinností, ktorá nevyžaduje zdĺhavé dokazovanie a konanie. Preto sú pre súd podstatné listinné dôkazy, predložené spolu s návrhom, ako aj samotný návrh, z ktorého súd vychádza. Účelom inštitútu neodkladného opatrenia je riešiť urgentné situácie, vyžadujúce okamžitý zásah súdu, v ktorých by odklad riešenia do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej, spôsobil ujmu na práva niektorého z dotknutých účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení vo veciach starostlivosti o maloleté dieťa je pritom pre súd rozhodujúcim hľadiskom, ovplyvňujúcim jeho rozhodnutie hlavne záujem maloletého dieťaťa. Neodkladným opatrením je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechané na úvahu súdu. Okrem toho je základným zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti, ktorá povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa.

21. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu, a preto nie sú rozhodnutiami konečnými a ich účelom je dočasná právna úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie už existujúceho súdneho rozhodnutia.

22. Súd sa oboznámil s listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou spisu a to s pripojeným rodným listom maloletého dieťaťa, správou o šetrení pomerov v rodine maloletej Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava, ako aj obsahom pripojeného súdneho spisu sp. zn. 5P/16/2019, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou predmetného spisu.

23. Zo správy o šetrení pomerov v rodine maloletej Ústredia práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Rožňava zo dňa 29. 03. 2021 je súdu zrejmé, že maloletá W. pochádza zo vzťahu matky D. I., nar. XX. XX. XXXX, a otca I. I., nar. XX. XX. XXXX. Rozsudkom Okresný súd Rožňava sp. zn. 5P/16/2019 - 106 zo dňa 01. 07. 2019, manželstvo medzi účastníkmi rozviedol, maloletú W. zveril do osobnej starostlivosti matky, otca zaviazal k vyživovacej povinnosti vo vzťahu ku maloletej vo výške 100,- Eur mesačne k rukám matky a upravil styk otca s maloletou. Matka sa po rozvoze aj s maloletou W. odsťahovala k súčasnému partnerovi, s ktorým nadviazala vzťah ešte počas manželstva a to bol aj jeden z dôvodov, prečo sa manželstvo rodičov maloletého dieťaťa rozpadlo. Na základe opakovane preverovaných podnetov, z ktorých nadobudli podozrenie, že v rodine sa vyskytuje násilie, bolo matke poskytnuté sociálne a psychologické poradenstvo. Matka zo začiatku popierala násilie, že by sa v jej vzťahu so súčasným partnerom vyskytovali konflikty, poprela fyzické útoky na jej osobu zo strany jej partnera. Po opakovanom ubezpečení, že úrad práce nebude smerovať podnet na preverenie domáceho násillia OČTK, a že opatrenia úradu práce smerujú k tomu, aby zabezpečili maloletej dcére bezpečné prostredie, matka maloletej pripustila, že jej partner sa správa agresívne, najmä po požití alkoholických nápojov. Uviedla, že počas týždňa požíva alkohol v menšej miere, ale počas víkendu je to pravidelné, kedy nadmerne požíva alkohol a pod vplyvom ktorého nekontroluje svoje správanie. Jeho vzťah k maloletej W. nie je dobrý, ani maloletá dcéra ho nemá rada. Maloletá W. trávi každý víkend so svojím otcom v K. C., u ktorého má maloletá vlastnú izbu s dostatočným priestorom na hranie. V zadnej časti domu býva stará matka zo strany otca. Počas posledného šetrenia v mieste pobytu u matky maloletej, maloletá s nimi vôbec nekomunikovala, pričom z predchádzajúcich šetrení bola veselá, spontánna a zapájala sa do rozhovorov. Zo správy z poradensko-psychologického procesu je zrejmé, že maloletá W. je veľmi múdra a šikovná. Má veľmi rada svojho otca a rada u neho trávi čas. K nevlastnému otcovi uviedla, že niekedy je zlý a inokedy dobrý. Počas sedenia uviedla, že jej matka pred stretnutím povedala, aby tvrdila, že jej nevlastný otec je dobrý a nerobí zle. Vzhľadom na konfliktný vzťah matky a jej partnera a absenciu citovej väzby zo strany partnera k maloletému dieťaťu úrad práce je toho názoru, že je v najlepšom záujme maloletej W., aby bola dočasne zverená do osobnej starostlivosti otca, nakoľko prostredie v ktorom žije matka je pre maloletú ohrozujúce.

24. Zo správy z poradensko - psychologického procesu otca maloletej I. I. Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 29. 03. 2021 je súdu zrejmé, že maloletá W. sa od 18. 03. 2021 nachádza u svojho otca, s čím súhlasila aj matka maloletej. Maloletá W. sa odmieta vrátiť k matke maloletej a pri spomenutí, že k nej pôjde, tak plače, pretože sa bojí vrátiť do domácnosti k matke z dôvodu zlého správania jej nevlastného otca - partnera matky maloletej.

25. V danej veci súd zistil potrebu okamžitého zásahu súdu do pomerov účastníka konania a teda potrebu nariadenia navrhovaného neodkladného opatrenia, keďže navrhovateľ - otec maloletého dieťaťa osvedčil nalievavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, má súd za preukázané, že prostredie, v ktorom žije matka je pre maloletú W. ohrozujúce jednak pre jej život, ako aj jej výchovu. Je v najlepšom záujme maloletej W., aby tá bola dočasne zverená do osobnej starostlivosti svojho otca, ktorý má vytvorené podmienky pre riadnu starostlivosť a výchovu o maloletú, na rozdiel od matky, ktorej sa podmienky pre riadnu starostlivosť a výchovu o maloletú od poslednej súdnej úpravy, ktorá bola v roku 2019, podstatne zmenili. Na základe vykonaných opakovaných šetrení na strane matky maloletého dieťaťa bolo zistené, že žije s partnerom, s ktorým má dlhodobjší konfliktný vzťah, ktorý je vo väčšine prípadov vyvolaný práve nadmerným požívaním alkoholických nápojov jej partnera, pod vplyvom ktorých sa správa nekontrolovateľne a agresívne, čo potvrdila viackrát aj matka maloletej. Taktiež tu absentuje aj citová väzba medzi maloletou W. a súčasným partnerom matky maloletej. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, má súd za to, že pomery na strane matky maloletej, zle vplývajú na maloletú, čo preukazuje aj tá skutočnosť, že maloletá W. sa odmieta vrátiť späť ku matke a pri spomenutí, že k nej pôjde, tak plače, čo do budúcnosti môže mať aj zlý dopad pre zdravý psychický vývin a vývoj maloletej, a preto súd návrh na vydanie neodkladného opatrenia považoval za dôvodný a rozhodol tak, že maloletú W. dočasne zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľa - otca maloletej I. I..

26. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že navrhovateľ osvedčil potrebu nariadenia neodkladného opatrenia v kontexte posúdenia najlepšieho záujmu maloletého dieťaťa ako základnej podmienky pre nariadenie požadovaného neodkladného opatrenia. Za daných okolností teda súd považoval návrh otca maloletej za dôvodný, a preto mu v celom rozsahu vyhovel. Súd zároveň zaviazal matku maloletej platením výživného v zákonnej minimálnej výške a to s prihliadnutím na tú skutočnosť, že matka je toho času na materskej dovolenke a jej príjem je len minimálny a preto súd zaviazal matku minimálnym výživným tak, ako je to uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia, keďže súčasná právna úprava neumožňuje neurčiť výživné pre maloleté dieťa.

27. Toto uznesenie o neodkladnom opatrení je vykonateľné dňom jeho vyhotovenia (§ 367 CMP).

28. Výrok o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 52 CMP tak, že žiadnemu z účastníkov konania nepriznal právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní od doručenia v troch vyhotoveniach, ktoré sa podáva na Okresný súd Rožňava a o odvolaní rozhodne Krajský súd v Košiciach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 127 ods. 1, 2 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, jeho podpísania a uvedenia spisovej značky tohto konania) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP)